

Rom 3, 6

6: Langt derifra! Hvordan skulle da Gud kunne dømme verden?

Langt derifra! Gud bevare oss fra et så fryktelig vrengebilde! Apostelen vil her si: Jeg har aldri sagt at det er selve urettferdigheten som fremhever Guds rettferdighet. Det jeg har sagt er at Guds rettferdighet nettopp gjennom det motsatte, gjennom å straffe vår urettferdighet, stadfester seg selv. Dette er ikke å godta vår urettferdighet, ikke engang noen unnskyldning for noe slikt, for hvordan skulle da Gud kunne dømme verden? Jeg har slått fast at "Guds vrede blir åpenbart fra himmelen over all ugudelighet og urettferdighet" (Rom 1: 18), at Guds dom er rett, i samsvar med sannheten (Rom 2: 2), og dere er alle bevisst denne Guds rettferdige dom. Da kan ikke urettferdigheten som sådan unnskyldes og aksepteres. I motsatt fall ville jo Gud aldri kunne avsi noen dom over verden, som er full av urettferdighet. Nei, Gud er dommer over verden, og må dømme i majestetisk rettferdighet. Ellers ville hans dommer ikke være noen stadfestelse av hans lover, men bare en vilkårlig maktutøvelse. Her står apostelen på linje med Abraham da han sa: "Skulle ikke all jordens dommer gjøre rett?" (1Mos 18: 25).

Med denne korte bemerkningen gjendriver apostelen enhver misforståelse. Det finnes nemlig ingen synd i verden som, ved at den jo representerer motsetningen til Guds fullkommenhet, ikke kan tjene til å herliggjøre Gud. Om dette forholdet gjorde at synden ikke skulle straffes like hardt, og at Gud var urettferdig når han i sin vrede straffet slikt, - ja så fantes det i virkeligheten ingen synd som Gud i rettferdighet kunne straffe. Og da kunne Gud heller ikke lenger være verdens dommer. Konsekvensen av den oppfatningen apostelen her gjendriver, er jo at om den ble gjort gjeldende, så ville all verdens religioner straks måtte avvises. Men det er et særdeles alvorlig faktum, at gjennom all den synd menneskene gjør, og som fører dem i evig pine, skal likevel Gud forherlige sin ære. Paulus følger spørsmålet videre med tilføyelsen:

Rom 3, 7-8

7 og 8: Men hvis Guds sannferdighet ved min løgn viser seg større til hans ære, hvorfor blir jeg da likevel dømt som synder? Skal vi ikke da like gjerne gjøre det onde for at det gode kan komme av det - slik vi spottes for og som noen sier at vi lærer? Rettferdig er den dom som rammer slike!

Her sier apostelen klart nok indirekte at vår løgn ikke gjør Guds sannhet "større". Men hva er så sammenhengen i alt dette? I v. 4 sa han jo noe som at Guds sannhet og troverdighet ble bekreftet gjennom vår utroskap. Det vi skal lære her, er å ikke blande sammen og forveksle sannheter, så vi får en falsk mening i det.

Det han sa i v. 4 var: "La det stå fast at Gud er sannferdig, men hvert menneske er en løgner! Som det står skrevet: For at du må kjennes rettferdig i dine ord" osv. Her sier han: "Hvis Guds sannferdighet ved min løgn viser seg større" o. s. v ... Vi ser at han bruker samme framgangsmåten som i Rom 7: 5-11, for å avklare begrepene. Der taler han først om hvordan loven vekker opp synden, og gjør at ditt gamle jeg "dør". Men så tilbakeviser han omgående at han dermed skulle ha lært at loven i seg selv var syndig, eller at "det som er godt (loven), voldte meg døden". Han bruker også samme uttrykkene: "Hva skal vi da si?", og "Langt derifra!" Han sier: "Hva skal vi da si? Er loven synd? Langt derifra! Men jeg kjente ikke synden uten ved loven. Så er da loven hellig, og budet hellig og rettferdig og godt. Har da altså det som er godt, voldt meg døden? Langt derifra! Men synden gjorde det, for at den skulle vise seg som synd, ved at den benyttet det som er godt til å føre død over meg". På samme måte er det også han avklarer begrepene her.

Som vi snart skal se, så er tankegangen i v. 7-8 denne: Dersom det var selve min gjerning i løgn og urettferdighet som fremhevet Guds sannhet og rettferdighet, da skulle jeg heller ikke kunne dømmes som en synder, hvis forkynnelsen min var løgn. Og da skulle jeg virkelig gjøre det som jeg av motstandere beskyldes for, at jeg sier: La oss gjøre det onde, for at det gode kan komme av det! Men akkurat det at dere forkaster en slik lære, beviser jo at dere er klar over at det heller ikke var rett å oppfatte den slik. Dette var svaret til dem som virkelig kunne mene at synden kunne unnskyldes på grunn av at Gud vendte det hele til noe godt. Og til dem som egentlig slett ikke hadde noen slik oppfatning, men bare i fiendtlig innstilling ville tillegge apostelen en slik mening, svarer han: Vi ble forkastet av dem som vil ha det til at vi sier: "Skal vi ikke da like gjerne gjøre det onde for at det gode kan komme av det".

Med ordene "min løgn" og "jeg" i v. 7 er det klart at apostelen mener seg selv. Det er meningen i disse to versene, og det framgår av følgende to forhold: Først av et ord i grunnteksten, kago, som betyr "også jeg" - hvorfor blir da også jeg dømt som synder, hvis Guds sannferdighet ved min løgn (som dere kaller min lære) viser seg større til hans ære - da skulle også jeg kunne unnskyldes for min løgn. Det er det som ligger i de ordene som er brukt på dette stedet. Men det andre som viser at apostelen med ordene "også jeg" og "min løgn" sikter til ham selv og hans lære, er den klare sammenhengen mellom versene 7 og 8. Når det sies: Hvorfor blir jeg da likevel dømt som synder? Skal vi ikke da like gjerne gjøre - det vi spottes for, osv., så må det jo være samme person som uttaler alt sammen. Også tidligere i dette brevet bruker apostelen samme måten: Han dømmes sine motstandere på samme måte som de dømmes. Det ser vi eksempel på i kap. 2: 1-3. Meningen hans med dette er altså: Dere avsier meg med det argument at jeg skal ha sagt: La oss gjøre det onde for at det gode kan komme av det. Akkurat dette beviser at dere er klar over at det onde ikke kan unnskyldes ved at det kommer noe godt ut av det.

Rettferdig er den dom som rammer slike! Noen mener dette er sagt om disse som spotter og forkaster apostelens lære. Andre mener apostelen sikter til dem som "gjør det onde for at det gode kan komme av det". Helt klart er det at de som forkastet evangeliet, som om det lærte at vi skal gjøre det onde, de rammes med all grunn av Guds dom. Men ser vi på sammenhengen, eller det saken

dreier seg om nettopp her, så vil vi finne at sistnevnte oppfatning er den riktige. Det saken dreier seg om, er jo om Gud er rettferdig, når han lar straffedom komme over det som kan tjene til at hans egenskaper blir fremhevet (v. 5). Og så taler altså apostelen om de som gjør det onde for at det gode kan komme av det, og sier at den dom som rammer slike, den er rettferdig.

Hvis vi nå har oppfattet teksten, så la oss trekke den lærdom vi kan av dette. Den første lærdommen er at det onde i seg selv alltid faller under straffeskyld, selv om Gud kan gjøre det slik at det onde fremhever hans egenskaper, eller han bruker det til å tukte synden. For vi må huske at det onde som omtales her, er at menneskene trosser Gud og bryter hans vilje. Og noe slikt vil det aldri finnes noen unnskyldning for. Når Herren Kristus i strid med hvordan det tredje bud etter sin bokstav lød, tillot mennesker å gjøre noe helt nødvendig på sabbaten (helbrede syke, trekke opp et dyr som holdt på å drukne i et dike - disiplene tok av kornåkeren de gikk gjennom for å stille sin sult), så var ikke dette å gjøre det onde - det var ikke imot budets ånd, som er kjærligheten, denne uforanderlige lov, - men bare imot budets bokstav - og nå var dens tid til ende (Rom 7: 6). Å gjøre det onde betyr å gjøre noe som strider mot selve ånden og meningen med Guds hellige bud - som aldri kan unnskyldes. Hvis det skulle være slik at en med forsett skulle kunne gjøre noe som virkelig var ondt, for at noe godt kunne komme ut av det, så ville jo en slik lære føre til at de mest forferdelige gjerninger ville kunne rettferdiggjøres. Historien har latt oss se skrekkeeksempler på det.

Det andre som her gir grunn til ettertanke, er å se den forakt apostlene måtte oppleve fordi de forkynte Kristi evangelium. Når det ble påstått at deres lære gikk ut på å "la oss gjøre det onde, for at det gode kan komme av det", så hadde det bare sin grunn i den dyrebare forkynnelsen om Guds store nåde. Fordi de forkynte nåde for de største syndere, og at den største hellighet ble forkastet, hvis den ikke var av Kristus. Dette var en guddommelig lære, slik vi finner den i kap. 5: 20, 7: 4, 9: 30-31. Men dette ble nå tydet slik at den læren "opphever loven" (v. 31), og bare måtte føre til at menneskene tenkte: "La oss da like gjerne gjøre det onde!".

Glem ikke dette, du som forkynner evangeliet! Glem ikke dette når du også opplever det samme som din Herre og hans apostler! Når du opplever at ditt budskap om nåden og troen tydes som om det tilintetgjør loven og helliggjørelsen, og setter døren vidåpen for all mulig synd. Glem ikke at det gikk ennå lenger i motstanden mot Paulus. Om ham sa de altså ikke bare at han ikke framholdt loven og straffet det onde nok, men rett ut at han lærte at de kunne "like gjerne gjøre det onde" osv. Og igjen spør vi: Hvorfor? Forkynte han aldri loven? Jo, det manglet ikke på det. Tvertimot lærte han likesom Herren Kristus (Mat 5: 21-48) strengere enn alle de skriftlærde, slik at også alle de skinnhellige ble stående som fordømte syndere. Men saken var den at han forkynte loven på en ganske annen måte enn de gjorde, slik at den ikke ble noen vei til frelse, men til fordømmelse. Han lærte at loven ikke gjorde mennesket hverken rettferdig eller hellig, men bare syndig og fordømt. Men for alle fortapte syndere forkynte han nåde og frelse i Kristus alene. Og dette, sa han, var fullbragt, slik at i Ham har vi både vår rettferdighet og helliggjørelse.

Den som i fullt alvor tror og holder fast på dette, skal til alle tider få erfare at enhver selvrettferdig sjel som Gud ikke har fått knust, skal ta anstøt overfor et slikt budskap.

Men, skulle du være av den oppfatning at loven nå overhodet ikke skal forkynnes lenger, da må du ikke la denne Paulus' skjebne bli noen trøst for deg. Både Kristus og Paulus forkynte jo loven, og loven er helt uunnværlig, om evangeliet skal kunne få komme til hos noen. Men selv om du nå har tatt til deg denne visdommen, og bærer den med deg i livet, så vil du fremdeles møte motstand, hvis du har en rett forkynnelse av lov og evangelium. Møter du ikke motstanden og forakten, så har du grunn til å tenke etter om din forkynnelse er rett. For "korsets anstøt" (Gal 5: 11) er dypest sett til alle tider og over alt i verden det samme, og har bare én grunn. Og fra evangeliets historie ser vi hvem det alltid var som reiste seg mot evangeliet. Det var religiøse mennesker, som var nidkjære for Gud og for loven. De leste og hørte forkynt det samme Guds ord som vi. Og vi oppdager at menneskene den gang tenkte og talte også akkurat på samme måte som vi tenker og taler i våre dager. Sammenlikningen, når det gjelder menneskene, viser dette. Måtte vi da heller ikke glemme den lærdom Gud ville gi oss her!